

La bossue

1. ལྷུར་བྱ་གཅིག་ནི།

L'histoire de l'autre bossue

Voici une histoire que le Bienheureux conta lorsqu'il séjournait à Śrāvastī.

2. མེད་གཞི་^{<«གཡུང་»«པེ་»གཞི།} མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་བཞུགས་ཏེ།

Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

À cette époque, la nonne Sthūlanandā vivait dans la nonnerie du Jardin Royal. Un jour, elle pensa : «

3. དེའི་ཚེ་དག་སྒོར་མ་ཚོན་མོ་དག་པ་མོ་ <«གཡུང་»«ཡི་»«པོ་»«སྤར་»«ཅོ་»«ཞེལ་»+དེའི་ཚེ> དག་སྒོར་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱལ་པོའི་ཀྱན་དག་པ་ར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་འདུག་པ་ལས་

À cette époque, la nonne Sthūlanandā vivait dans la nonnerie du Jardin Royal.

4. ཕྱི་ཞིག་ན་དེའི་ལྷོ་སྐྱེས་པ་

Un jour, elle pensa : «

Les grandes auditrices, les anciennes qui sont douées de pouvoirs surnaturels vont à Videha, le continent de l'Est. Elles vont aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest. Elles vont dans le monde des Trente-Trois Dieux, et dans les contrées riches, prospères et heureuses où les moissons sont bonnes et où vivent de grandes populations et de nombreux troupeaux. Elles y reçoivent de nombreux aliments purs et nobles, reviennent ici et les consomment.

5. ཉན་ཐོས་ཆེན་མོ། གནས་བརྟན་པ་གནས་བརྟན་པ་^{<«གཡང» «ཤི» «ཙ» —གནས་བརྟན་པ>} ལྷ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་དེད་གཏི་^{<«ཤི» «ལྷང» «ཙ» «ཞེས» —ཀྱི>} ལྷ་འཕྲུལ་^{<«གཡང» «ལྷུཔ»}
 ་གྱིས་འདྲི་ནས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་གླིང་དུ་ཡང་མོང་།

Les grandes auditrices, les anciennes, les anciennes douées de pouvoirs surnaturels partent toutes d'ici vers Videha, le continent de l'Est.

6. བྱང་གི་སྒྲིམ་མི་སྟེན་དང་ལྷུང་གྱི་བན་ «ཤེ» «ཙྰ» «ཞེམ་» «ཤེམ་» ལང་སྟོན་དང་སྒྲིམ་ཙྰ་ «གཤེང་» «ཤེམ་» «ཤེམ་» «ཤེམ་» ཅུག་སྒྲིམ་པའི་ལྷ་ཡུལ་དང་གཞན་ཡང་སྟོང་ས་འབྱོར་པ་དང་
སྒྲིམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལོ་ལེགས་པ་དང་སྟེ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བའི་སྟོང་ས་དེ་དང་དེ་གཤུ་སྟོང་ནས་

Elles partent aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations d'animaux et d'humains et

7. ལ་བཟུང་གཙུག་ མ་བཟང་པོ་མང་པོ་ དཀའ་ཁྱེར་ནམ་

y prennent de nombreux aliments purs et nobles et

8. རོངས་ཏེ།

reviennent et

9. ཟ་བར་བྱེད་ན། «ཟ་»ནས། 1

les mangent. De ce fait,

Si, comme elles, je possédais ces pouvoirs surnaturels, j'irais aussi à Videha, le continent de l'Est. J'irais aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations et de nombreux troupeaux. Je pourrais alors manger les aliments purs et nobles que je recevrais en quantité. Il faut que j'obtienne ces pouvoirs surnaturels. »

10. བདག་གིས་ཀྱང་རྩ་འཕུལ་ཞིག་ཐོབ་ན་ནི་བདག་ཀྱང་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཡང་སོང་།

si j'obtenais moi aussi ces pouvoirs surnaturels, j'irais aussi à Videha, le continent de l'Est.

11. བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྟན་དང་རྩབ་ཀྱི་བན་ <«ཤི་»<«ཅོ་»<«ཞོ་»>ག་> ལང་སྟོད་དང་སུམ་ཅུ་ <«གཙུང་»<«མི་»<«ཤི་»<«ཤི་»>བཟུ་> ཚ་གསུམ་པའི་ལྷ་ <«གཙུང་»<«ཤི་»<«ཤི་»>ལུས་དང་། གཞན་ ཡང་སྟོངས་འབྱོར་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལོ་ལེགས་པ་དང་སྟེ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བའི་སྟོངས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སོང་ལ།

J'irais aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations d'animaux et d'humains et

12. ལ་ཟས་གཙང་མ་བཟང་པོ་མང་པོ་སྤྲངས་ཏེ་

j'y prendrais aussi de nombreux aliments purs et nobles et

13. བཟའ་བ་ཞིག་ན།

je les mangerais. Donc,

14. མ་ལ་

décidément,

15. བདག་གིས་ཀྱང་རྩ་འཕུལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟུམ་མོ།

moi aussi, je développerai les pouvoirs surnaturels. » pensa-t-elle.

« Qui pourrait m'expliquer le moyen de les obtenir ? se demanda-t-elle. Les nonnes, puisqu'elles sont toutes jalouses, ne diront rien. Les moines, il est difficile de les aborder. Je ne réussis même pas à entamer une conversation avec ceux qui sont dans notre nonnerie. Jamais ils ne m'expliqueront les étapes pour acquérir ces pouvoirs...

16. དེས་ཡང་བསམས་པ།

Elle pensa aussi : «

17. བདག་ལ་རྩ་འཕུལ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཅུས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད།

Qui se trouve-t-il qui puisse m'enseigner les instructions des pouvoirs surnaturels ?

18. གལ་ཏེ་བདག་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ན་ནི། འདི་ན་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ཐུག་དོག་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ལ་རྩ་འཕུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་ཏོ།

Si je me rends auprès de ces nonnes, étant donné qu'ici les nonnes sont jalouses, elles ne m'enseigneront pas la voie des pouvoirs surnaturels.

19. དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྟན་སྟེབས་ <«ཤི་»<«སྟོབས།»<«ཞོ་»>སྟེག་> པར་དཀའ་ <«ཅུ་»<«དགལ་»>སྟེ།

il est difficile de se faire entendre des moines (lit. il est difficile d'arriver [jusqu'à] leur oreille), et

20. བདག་ཅག་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་ཟེར་དུ་ཡང་མི་བརྟབ་ན།

si je ne parviens même pas à parler à ceux qui vivent dans notre vihāra,

21. རྩ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་ <«གཙུང་»<«ཤི་»<«ཤི་»>མན་ངག་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཀྱིས་ <«ཞོ་»>གྱི།

il va sans dire [qu'il sera impossible] qu'ils m'enseignent les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels.

Et si j'allais trouver le Groupe des Six ? Ils sont des parents éloignés, donc ils voudront toujours que je réussisse et ils seront toujours prêts à m'aider. Comment faire ?... Je vais m'attirer leur sympathie en leur faisant des cadeaux. Je leur adresserai ensuite ma requête. » Elle les invita chez elle. Quand ils furent comblés des nombreux mets et condiments purs et nobles qu'elle servit de ses propres mains, elle se prosterna à leurs pieds et dit :

« Êtres sublimes, veuillez m'écouter. Je voudrais obtenir les pouvoirs surnaturels. Je sais qu'il vous est possible de m'expliquer comment les obtenir, aussi je vous demande de me donner les instructions pour les développer. Je voudrais les recevoir de votre part.

22. མ་ལ་

Décidément,

23. བདག་རྒྱལ་སྡེ་ནམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ན་ནི། དེ་དག་བདག་གི་གཉེན་ <«གཡང་»—«ཐེ»མཉེན།> ཡིན་པས། རྟག་ཏུ་བདག་གི་དོན་དུ་འབྲུང་བར་འདོད་པ་དང་ཡན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ།

si je vais auprès du Groupe des Six, puisqu'ils font partie de mes proches et qu'ils souhaitent la réussite de toutes mes entreprises et voudront toujours m'aider,

24. དེ་དག་གིས་ནི་བདག་ལ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཀྱང་རུས་ན་

ils sont en capacité de m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels. Dans ce cas,

25. བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ།

comment vais-je procéder ?

26. གོག་མ་ <«ཐོ»མང།> ཁོ་ནར་བདག་གིས་དེ་དག་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་གཅམས་ <«ཐེ»གཅམས། «ཐོ»གཅམ།> ལ་

Pour commencer, je les mettrai en bonne disposition avec des biens matériels, puis

27. ཕྱིས་བདག་གིས་འདི་དག་ལ་དོན་དེའི་གསོལ་བ་གདབ་བོ་སྟམ་

je leur adresserai ma requête. »

28. བསམས་ནས།

pensa-t-elle. Puis,

29. དེས་དེ་དག་སྟུན་བྲངས་ཏེ།

elle les convia et

30. རང་གི་ལག་ནས་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གཅང་མ་བཟང་པོ་མང་པོས་ཆོམ་པར་ <«གཡང་»ག།> བྱས་ནས།

elle les satisfait de nombreux mets et condiments purs et nobles qu'elle servit de ses propres mains et

31. ཀླང་པ་ལ་ཕུག་འཆའ་ཏེ་

se prosterna à leurs pieds et

32. སྟོན་པ།

dit : «

33. འཕགས་པ་དག་

[Êtres] sublimes,

34. མཆེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

veuillez écouter (lit. savoir) [ce qui suit].

35. བདག་ནི་རྩུ་འཕུལ་བ་སྟུབ་ <«ཐོལ་»སྟུབ།> པར་འཆོལ་ལ་ <«ཐེ»«ཐོ»ལ།>

Je voudrais développer les pouvoirs surnaturels. De plus,

36. ཞེད་ཀྱང་ <«གཡང་»«ཐེ»—ཀྱང་།> བདག་ལ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་སྟོན་གྱིས་ <«ཐོལ་»གྱི།>

il vous est possible de m'enseigner la voie des pouvoirs surnaturels. Donc,

37. བདག་ལ་ཐུ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་བསྟན་དུགས་ལ།

veuillez m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels.

38. བྱིན་གྱི་མཐུས་བདག་གིས་ཐུ་འཕུལ་བསྟན་པར་འཆོལ་ལོ།

Grâce à vous, j'aimerais développer les pouvoirs surnaturels. »

— Sthūlanandā, répondirent-ils, ne connaissez-vous pas le dicton ?

“À personne tu ne donneras ta science ;

Que ta science disparaisse quand tu mourras.

Contre une autre science tu l'échangeras,

Ou contre des services et des richesses.”

Ceci étant, si vous voulez notre aide pour accomplir les pouvoirs surnaturels, commencez par nous inviter pendant trois mois et offrez à chacun de nous les six possessions d'un moine. » Elle se prosterna à leurs pieds et dit :

« Montrez-moi le moyen d'obtenir les pouvoirs surnaturels. Je ferai ce que vous voulez.

39. རྩལ་ཕྱེ་ནས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྤྲོས་པ།

Le Groupe des Six lui répondit : «

40. ཚོན་མོ་དག་འཕྱོ།

Sthūlanandā,

41. རིག་པ་སྤུ་ལ་འད་སྤྱིན་མི་བྱ།

"À personne ne donneras-tu ta science.

42. རིག་དང་མཐུས་དུ་འཆི་བར་བྱ།

Tu mourras avec ta science

43. ཡང་ན་རིག་པས་རིག་པ་བརྟེ།

Ou tu échangeras ta science contre une autre,

44. ཡང་ན་སྤྱི་ལྷ་མོར་བྱིར་སྤྱིན། །ཞེས་

Ou tu la donneras contre des services ou des richesses.”

45. བྱ་བ་ཁྱོད་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «སྤར་» «ཙོ་» «ཞོལ་» བྱིན> ཀྱིས་མ་ཐོས་སམ།

n'as-tu pas entendu ceci ?

46. དེ་ལྟ་མོད་གྱི་

Ceci étant,

47. འོན་ཀྱང་ཁྱོད་དེད་ལས་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «སྤར་» «ཙོ་» «ཞོལ་» བྱིན་དེད་ལས། «ཁུ་» ཁྱོད་དེད་ལ།> ཐུ་འཕུལ་བསྟན་བ་ <«ཞོལ་» ཐུག།> པར་འདོད་ན།

si tu veux accomplir les pouvoirs surnaturels avec nous (lit. depuis nous),

48. སྤར་ཇེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱེ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤྱིན་དོངས་ལ།

avant tout, invite-nous pendant trois mois et

49. དེ་དེ་ལ་ཡང་ཡོ་བྱད་ནས་པ་རྩལ་རྩལ་ཕུལ་ཅིག་ཅས་

offre à chacun de nous les six objets. »

50. བྱས་སོ་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «སྤར་» «ཙོ་» «ཞོལ་» བྱིན>||

dirent-ils.

51. དེ་ནས་དེས་ཀླང་པ་ལ་ཐུག་འཆོལ་ཏེ་

Alors, elle se prosterna à leurs pieds et

52. སྒྲུལ་པ།

dit : «

53. བདག་ལ་རྩ་འཁུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཅིག་དང་

Veillez m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels. Alors,

54. དེ་བཞིན་དུ་བགྱིའོ།

je ferai comme vous demandez (lit. comme ceci). »

— Sœur aînée, répondirent-ils, au début, faites attention à rendre votre corps plus léger. Après, par l'habitude que vous aurez acquise, obtenir les pouvoirs surnaturels vous sera aisé.

— Comment dois-je rendre mon corps plus léger ? demanda-t-elle.

— D'une part, réduisez votre nourriture le temps qu'il faut. D'autre part, le premier jour, entraînez-vous à sauter de la hauteur d'un siège sur lequel vous aurez grimpé. Puis, le jour suivant, sautez du haut de deux sièges empilés. Du troisième au septième jour, ajoutez un siège et continuez de vous entraîner. Après, grimpez sur un toit et sautez de cette hauteur. Alors, votre corps sera familiarisé à cet exercice et il sera devenu léger. À ce moment, vous accéderez facilement aux pouvoirs surnaturels du fait de votre entraînement. »

55. རྩལ་ཕྱི་པ་ན་མས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ།

Le Groupe des Six lui dit : «

56. ཆེ་ཞེ་

Sœur aînée,

57. ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཇི་<«གཡུང་» «ལེ་» «ཐི་» ལུས་ཐོན་ཡང་བར་གྱིས་དང་།

avant toute chose, prenez la précaution de rendre votre corps plus léger. Puis,

58. ཕྱིས་གོ་མས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་རྩ་འཁུལ་དཀའ་བ་མེད་འོ།

après, du fait de la familiarisation, les pouvoirs surnaturels ne seront pas difficiles. »

59. དེས་སྒྲུལ་པ།

Elle répondit : «

60. བདག་གིས་ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་ལུས་ཐོན་ཡང་བར་བགྱི་<«གཡུང་» «ལེ་» «ཐི་»།

Par quel moyen dois-je prendre la précaution de rendre mon corps plus léger ? »

61. དེ་དག་གིས་སྒྲུལ་པ།

Ils dirent : «

62. རེ་ཞིག་ལ་ཟས་ཉུང་དུ་ཐོ་<«གཡུང་» «ལེ་» «ཐི་» «ཐོ་ལ་» «ཐོ་» ཞིག་།

Pour un temps, mangez peu de nourriture.

63. དེ་ནས་དང་པོ་ནི་ཉིན་པར་ནི་ཁྱེད་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཛོགས་<«གཡུང་» «ལེ་» «ཐི་» «ཐོ་ལ་» «ཐོ་» ལ་

Ensuite, le premier jour, grimpez sur un petit trône et

64. མཚོངས་ཞིག་།

sautez.

65. དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དེ་<«རྩ་» «ལེ་» «ཐི་» «ཐོ་ལ་» «ཐོ་» ཉིན་པར་ཁྱེད་ཉིད་བཞུགས་<«གཡུང་» «ལེ་» «ཐི་» «ཐོ་ལ་» «ཐོ་» ཕྱིས་ལ་

De même, le jour d'après, empilez deux petits trônes et

66. དེའི་སྟེང་དུ་ འཛེགས་ནས་

grimpez dessus et

67. དེ་ལ་མཆོངས་ ཞིག །

sautez de là.

68. དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གསུམ་ནས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་བར་དུ་མིའུ་ བདུན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཞེགས་ལ་

De même, empilez un petit trône de plus à partir du troisième jour jusqu'au septième et

69. དེའི་སྟེང་དུ་འཛེགས་ཏེ་

grimpez dessus et

70. དེ་ལས་མཆོངས་ཞིག །

sautez de là.

71. དེ་བཞིན་དུ་ཁང་ཐོག་ རྒྱ་[23a]ཁང་མཆོངས་ཞིག་དང་

De même, sautez aussi depuis le toit. Ainsi,

72. དེའི་ཚེ་གོ་མས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལུས་ཚོན་ཡང་བར་འགྱུར་རོ། །

à ce moment, du fait de la familiarisation, votre corps sera devenu plus léger par précaution.

73. དེའི་འོག་དུ་གོ་མས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩ་ལུས་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །

Après ça, la familiarisation [à ceci] vous fera accomplir les pouvoirs surnaturels. »

Sthūlanandā appliqua les instructions exactement comme elles les avaient reçues. Le septième jour, elle se cassa la hanche en tombant du haut des sept sièges.

« Êtres sublimes, dit-elle alors au Groupe des Six, regardez ce qu'il m'est arrivé. Je n'ai toujours pas de pouvoirs surnaturels. Maintenant, que dois-je faire ?

74. དེ་ནས་དེ་ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཚོན་མོ་དག་འཛོམས། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་མན་ངག་བསྟན་པ་དེ་ བཞིན་དུ་བྱས་ནས་

Ensuite, dès qu'elle entendit ceci, Sthūlanandā suivit (lit. fit) les instructions qu'ils lui avaient enseignées et

75. ཞག་བདུན་པའི་ཉིན་པར་དེས་མིའུ་ བདུན་བཞེགས་ ལས་མཆོངས་ནས་

le septième jour, elle sauta des sept petits trônes empilés et

76. ཞེད་པ་ཆག་གོ། །

se brisa le dos.

77. དེ་ནས་དེས་དུག་སྡེ་རྣམས་ལ་བསྟན་ རོ།

Alors, elle l'expliqua au Groupe des Six : «

78. འཕགས་པ་དག་

[Êtres] sublimes,

79. བདག་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གྱིས་

je suis dans cette situation (lit. je suis uniquement comme ça),

80. མ་མཆིས་ན།

je n'ai pas [obtenu les pouvoirs], donc

81. རྟོ་ བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་

maintenant, comment [dois-]je faire ? »

82. བྱས་སོ། །

dit-elle.

— Tout ce que nous savons, répondirent-ils, nous vous l’avons expliqué : la manière de rendre votre corps plus léger par précaution, puis l’accès facilité aux pouvoirs surnaturels. À partir de là, ce que vous faites ne nous regarde plus. »

83. རྟལ་མྱེ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ།

Le Groupe des Six lui répondit : «

84. བདག་ཅག་གིས་ཅི་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི་ཁྱོད་ལ་ <«ཙྰ»+ག> བསྟན་ཟིན་ཏེ།

Nous vous avons enseigné toutes les instructions que nous connaissons :

85. ཐབས་འདིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཟོན་ཡང་བར་གྱུར་ལ།

par tel moyen, votre corps deviendra plus léger par précaution et

86. ཕྱིས་རྒྱུ་ལྟུང་ཡང་དགའ་བ་མེད་དོ། །

par la suite, les pouvoirs surnaturels ne seront pas difficiles.

87. དེ་ལན་ཅན་ <«གཡང་»+«པེ་»+«རྩོད་»+«ཞུལ་»+ཅན།> ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཞེས་པར་ཟད་དོ། །

En dehors de ça (lit. à partir de là), ce que vous devez faire (lit. comment vous ferez), c’est à vous de voir (lit. vous le savez vous-même). »

Cette réponse l’enserra toute entière dans une colère intense. Elle les força à avouer la tromperie. Elle les humilia en public, eux qui étaient de passage dans la nonnerie, jusqu’à ce qu’ils perdirent toute envie de recommencer et s’enfuirent au loin. Elle s’assura que tout le monde fût au courant de sa mésaventure, que leurs agissements fussent connus. Elle les insulta et les couvrit de honte.

88. དེ་ནས་དེ་ <«གཡང་»+«པེ་»+ཏེ།> ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཚོན་མོ་དགའ་མོ་ཁྲོ་བའི་ <«རྩོད་»+མོ་ཁྲོ་བས། «ཞུལ་»+བོ་ཁྲོ་བས།> ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས།

Alors, en entendant ceci, Sthūlanandā donna naissance à une émotion (lit. ce qui enserme entièrement) de colère intense. Alors,

89. དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་པ་དེ་དག་ཚར་བཅད་དེ་

elle leur fit avouer la tromperie (lit. les défit en débat), eux qui étaient venus au vihāra et

90. ཞེ་གཙོད་པའི་ཚིག་གིས་དཔུས་ཕུང་ནས་

elle révéla leur imposture avec des propos humiliants et

91. གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱད་ <«གཡང་»+«པེ་»+གྲག།> རྟོ། །

les expulsa du vihāra.

92. སྐྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་དོན་དེ་བསྟན་ <«གཡང་»+བརྟེན། «པེ་»+བརྟེན།> ནས་

elle raconta son aventure (lit. ce sens) à d’innombrables (lit. diverses) personnes et

93. ལ་བྱས་ཏེ་

fit connaître leurs agissements (lit. fit de la bouche) et

94. སྒྲོད་ཅིང་འབྱས་སོ། །

les insulta et les couvrit de honte.

Les moines voulurent en savoir plus et demandèrent au Bienheureux : « Vénérable, les émotions perturbatrices contrôlent et perdent la nonne Sthūlanandā qui voulait acquérir les pouvoirs surnaturels. Elle a convié ces moines pendant trois mois entiers.

Elle a partagé entre eux une grande quantité de bols à aumône et d'habits monastiques. Pourtant, elle n'a rien obtenu. Comment est-ce possible ?

95. དེ་ནས་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་དག་གིས་ཐོས་ནས་

Alors, à cette époque, les moines l'entendirent et

96. བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་དྲི་

demandèrent au Bienheureux et

97. འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ།

dirent ceci : «

98. བཙུན་པ་

Vénérable,

99. དག་སྒྲོང་མ་ཚོན་མོ་དག་འཛོལ་བའི་སྤྱུལ་གྱི་སྤྲད་དུ་དམས་

la nonne Sthūlanandā est enserrée et perdue pour [avoir voulu] les pouvoirs surnaturels. De plus,

100. དེས་དགུང་ཟླ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གཡར་རངས་པ་དང་།

elle les a conviés pendant trois lunes entières et

101. ལྟར་

elle a partagé entre eux de nombreux bols à aumône et [de nombreux] habits monastiques, mais

102. དེས་རྩལ་ལྟུང་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཟིགས།

malgré ceci, elle n'a pas obtenu les pouvoirs surnaturels. Posez-y votre regard. »

— Ce n'est pas la première fois que la nonne Sthūlanandā est trompée par le Groupe des Six, dit le Bienheureux. Écoutez donc comment ils l'ont trompée dans le passé, et comment elle n'a pas non plus obtenu ce qu'elle espérait.

103. བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

Le Bienheureux dit : «

104. དག་སྒྲོང་མ་

Ce n'est pas uniquement maintenant que la nonne Sthūlanandā est trompée par le Groupe des Six. En effet,

105. ཇི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བྲིད་དེ།

la manière dont dans le passé, ils la trompèrent aussi et

106. རྟོན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉོན་ཅིག །

dont elle n'obtint pas ce qu'elle voulait (lit. son sens), écoutez-le.

Moines, dans un passé lointain, le roi Brahmadatta régnait dans la ville de Vārāṇasī. De nombreux charpentiers travaillaient sur le chantier d'une nouvelle résidence du palais royal. Ils redressaient les troncs tordus au cordeau. La trésorière du roi, une dame bossue, les regardait redresser ces troncs. “Que ces charpentiers sont habiles ! pensait-elle. Ces troncs sont rigides et rugueux. Ils parviennent pourtant à les redresser ! En comparaison, mon dos est doux et flexible. Il leur sera aisé de le redresser. Pourquoi n'y parviendraient-ils pas ?”

107. དགེ་སློང་དག་

Moines,

108. སྤྱི་ལུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན། ཁྲོད་ཁྱེད་བླ་རྒྱ་ཆ་སྤྱི་ན་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པས་བྱིན་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དེ།

dans une époque maintenant révolue, dans la ville de Vārāṇasī, le roi Brahmadatta régnait et

109. རྒྱལ་པོ་དེའི་པོ་བླ་མ་ན་ཁང་བཟངས་

dans le palais de ce roi, une nouvelle demeure était construite.

110. དེར་ཤིང་མཁན་མང་པོ་

Là, de nombreux charpentiers travaillaient et

111. དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པོ་ཡོན་པོ་གང་[23b]ཡིན་པ་

ils traçaient des lignes sur les troncs qui étaient tordus et

112. བྱང་པོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་།

ils les redressaient. Alors,

113. རྒྱལ་པོ་དེའི་དགོང་བ་

une femme bossue était la trésorière du roi. Les charpentiers qui traçaient des lignes sur les troncs tordus et

114. བྱང་པོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་མཐོང་ངོ་།

qui les redressaient, elle le vit.

115. མཐོང་ནས་ཀྱང་དེའི་སྒོ་

L'ayant vu, elle se dit : «

116. ཤིང་མཁན་འདི་དག་ནི་མཁས་ཏེ་

Ces charpentiers sont habiles. En effet,

117. འདི་ལྟར་སྤྱོད་པོ་མཁའ་

ces troncs qui sont rigides et rugueux au toucher, s'ils parviennent à les redresser,

118. བདག་གི་རྒྱལ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ།

il ira de soi [qu'ils parviendront à le faire] pour mon dos qui est doux et flexible.

119. ཇི་

Comment seraient-ils incapables de le faire ? »

120. བསམས་ནས།

pensa-t-elle. Puis,

Elle alla leur parler :

“Seriez-vous capables de redresser mon dos ?

— Nous en sommes effectivement capables, mais il nous faudra une récompense : invitez-nous à manger pendant trois mois et donnez-nous beaucoup d'habits et d'ornements. Seulement après, nous redresserons votre dos.

— Je ferai ce qui vous plaira”, dit-elle. Trois mois durant, elle leur servit de nombreux mets et condiments purs et nobles. Le dernier jour, elle leur offrit des habits et des ornements.

“Vous avez reçu votre récompense. Maintenant, redressez mon dos.

121. དེ་དག་གི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ་

elle se rendit auprès d'eux et

— Sœur aînée, répondirent-ils, les troncs tordus, nous les redressons au cordeau. Nous traçons des lignes et nous les taillons à la hachette. Si vous supportez ce traitement, nous tracerons des lignes sur votre dos et nous le taillerons à la hachette

— Mais... j'en mourrais ! Jamais je ne survivrais à un tel traitement ! rétorqua-t-elle.

— C'est tout ce que nous savons faire, répondirent-ils. Maintenant, le choix que vous ferez ne regarde que vous."

139. དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་
Ils dirent : «
140. ཆེ་ཞེ་
<«གཡུང་» «ཤེ་» ཞེས།>
Sœur aînée,
141. བདག་ཅག་གིས་ནི་སྒྲོང་པོ་ཡོན་པོ་རྣམས་ཐིག་གིས་
<«གཡུང་» གི།> བཏབ་ནས་
nous traçons des lignes sur les troncs tordus et
142. སྟ་རེས་བཞོགས་
<«གཡུང་» སྟ་རེས་བཞོགས། «ཞོལ་» སྟ་རེས་བཞོགས།> ཉི་
nous les taillons à la hache et
143. སང་པོར་སྒྲོང་ན་
<«གཡུང་» «ཤེ་» ཞེས།> |
nous les redressons. Donc,
144. གཤམ་ཉེ་ཁྱོད་
<«གཡུང་» «ཤེ་» ཞེས།> གྲིས་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཟོད་རྒྱས་ན་ནི། བདག་ཅག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཐིག་གིས་བཏབ་སྟེ་
si vous êtes capables de supporter un tel traitement (lit. un tel mal), nous tracerons des lignes sur votre dos et
145. སྟ་རེས་བཞོགས་
<«ཞོལ་» གཞོགས།> ལ་
nous le taillerons à la hache et
146. སང་པོར་བསྐང་རོ། |
nous le redresserons. »
147. དེས་སྒྲུབ་པ།
Elle répondit : «
148. ཐབས་དེས་ནི་བདག་འཆི་བར་འགྱུར་ཉི།
De cette manière, je vais mourrir ;
149. བདག་འཆོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་དོ། |
je n'ai aucune chance (lit. aucun opportunité de) de vivre. »
150. ཤིང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ།
Les charpentiers dirent : «
151. ཁོ་ཐོ་
<«ཐོ་»+ཐ།> ཅག་གི་
<«ཞོལ་» གིས།> ཤེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་བཟད་དེ་
<«ཐོ་» རྟོ།> |
Ce que nous connaissons est limité à uniquement. Alors,
152. དེ་ཡན་ཅད་
<«ཐོར་» «ཞོལ་» ཟད།> ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་སྟེ་བཟད་དོ། |
après ça, ce que vous ferez dépend de vous (lit. vous le savez vous-même). »

Toute honteuse, voyant qu'elle s'était fait rouler, elle se tut et n'osa jamais en parler à quiconque.

153. དེ་ནས་དེ་སྒྱུངས་ཉི་
Ensuite, elle devint honteuse et
154. རེ་ཐག་ཆད་ནས།
perdit tout espoir et
155. ལ་ཐོག་པར་འདུག་སྟེ།
se tint en silence et
156. སྟུང་ཡང་ཅུང་བཟད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡོད་དོ། |
n'osa en toucher le moindre mot (lit. même un peu) à personne.

Voyez-vous, moines, la vieille dame de cette époque est aujourd'hui Sthūlanandā. Les charpentiers sont aujourd'hui les membres du Groupe des Six. Ils la trompèrent alors

comme ils l'ont fait maintenant. Elle n'obtint pas plus ce qu'elle voulait qu'elle a obtenu de pouvoirs surnaturels. »

157. དག་སྒོང་དག་

Moines,

158. ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་

qu'en pensez-vous ?

159. དེ་འི་ཚེ། གན་མོར་ <«གཡང་» བཞོད་པར། «ལེ་» བཀྲན་མོར།> བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོན་མོ་དགའ་མོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

À cette époque, cette vieille dame est Sthūlanandā elle-même.

160. དེ་འི་ཚེ་གིང་[24a]མ་ཁན་དུ་བྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྩལ་སྡེ་ <«ལེ་»«ཙཱ་»སྡེ།> འདི་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

À cette époque, ceux qui étaient les charpentiers sont les [membres du] Groupe des Six eux-mêmes. Ainsi,

161. དེ་འི་ཚེ་ཡང་འདི་དེ་དག་གིས་བྲིད་ནས་

à cette époque, ils la trompèrent et

162. རྟོན་དེ་མ་གྲུབ་ལོ། །

elle n'obtint pas ce qu'elle voulait (lit. son sens).

163. ད་ལྟར་ཡང་འདི་དེ་ <«གཡང་»—དེ།> དག་གིས་བྲིད་ནས་

Maintenant aussi, ils la trompèrent et

164. འདི་རྩུ་འཕྱུལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

elle n'obtint pas non plus les pouvoirs surnaturels.